

ΠΟΛΥΑΝΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΠΩΣΤΟΝ τοῖς περί τοὺς λόγους τυγχάνει, ὅτι *παλινδρομία* καὶ *στίχοι παλινδρομικοὶ* (palindrome) ὠνομάσθησαν ὑπὸ τῶν νεωτέρων οἱ στίχοι, οἵτινες παριστᾷσιν ἀείποτε τὰς αὐτὰς λέξεις καὶ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, εἴτε κατ' εὐθείαν, εἴτε καὶ ἀντιστρόφως ἀναγινωσκόμενοι, εἴτε δηλονότι ἐκ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, εἴτε ἐκ τῶν ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Τιοῦτοι στίχοι εἶναι ὁ γνωστός τῶν χριστιανικῶν χρόνων ἑλληνικὸς στίχος : *Niſor ἀνομήματα μὴ μόναν ὄψιν* καὶ ὁ λατινικὸς *Signate signa temere me tangis et angis*.

Ἄλλ' ὑπάρχει ἐπιγραφή, ἣτις δὲν εἶναι μόνον παλινδρομική, ἥτοι ἀναγινωσκομένη μόνον εὐθείως καὶ ἀντιστρόφως, ἀλλὰ πολυανάγνωστος, ὥς κατωτέρω ἐκτεθήσεται.

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη εἶναι ἡ ἑξῆς :

S	A	T	O	R
A	R	E	P	O
T	E	N	E	T
O	P	E	R	A
R	O	T	A	S

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη εἶναι κεχαραγμένη ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνωφλίου τῆς πύλης ἀρχαίου τινὸς ἐκκλησιδίου κειμένου πρὸς βορρᾶν τῶν ἑρείπιων τοῦ Γαλλικοῦ πύργου de Rochemaux ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ῥήνου. Τὸ ἐκκλησιδίον τοῦτο ἀπὸ μακροῦ ἐγκατελείφθη, τὰ δὲ χόρτα καὶ οἱ λίθοι κατέστησαν ἄβατον τὴν εἰς αὐτὸ εἰσδόν· ἀλλ' ἡ ἐπιγραφή μένει ἔτι ἄσβεστος.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, ἀπασχολήσασα ἄλλοτε εὐαρέστως τοὺς γραμματικούς τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων, ἔχει τὰ ἐξῆς ἰδιάζοντα : α') Αἱ ἐν αὐτῇ πέντε λέξεις εἶναι διατεθειμέναι κατὰ τρόπον, ὥστε δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ αὐτὰς ἔκ τε τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἔκ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. β') Τὰ μὲν πρῶτα στοιχεῖα ἐκάστης τῶν λέξεων τούτων ἀποτελοῦσι τὴν πρώτην λέξιν, S+A+T+O+R = Sator, τὰ δὲ δευτέρα τὴν δευτέραν, τὰ δὲ τρίτα τὴν τρίτην κτλ. γ') Ἡ πρώτη λέξις Sator ἀναγινωσχομένη κατ' ἀναποδισμόν ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν Rotas, ἡ δὲ δευτέρα Arepo τὴν προτελευταίαν Opera.

Τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἡ κατὰ λέξιν ἔννοια, προσιτὴ εἰς τὸν Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν ἐντυγχάνοντα, εἶναι ἥδε : Ὁ σπορεὺς κατέχει τὰ ἑαυτοῦ ἔργα, δηλονότι ὡς σπεῖρει τις οὕτω καὶ θερίζει, ἡ σαφέστερον Ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἴδια αὐτοῦ ἔργα. — Οὐδεὶς νὰ ἀμφισβητήσῃ δύναται ὅτι τὴν ἔννοιαν ταύτην ἔχον τὸ ἀξιοπερίεργον ἐπὶ τῇ εὐφυεῖ αὐτοῦ καταρτίσει, ἀλλ' ἐν ταύτῳ βαθύ καὶ φιλοσφώτατον ἐπιγραμμα, ἂν κατὰλλήλως προσηρμύσθη εἰς θύραν ναοῦ. Ἄλλ' οὐχ ἤττον ἀναμφισβήτητον ὅτι ἔδει ἐν τῷ γενικῷ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας συμφέροντι νὰ ᾔνοι προσιτὸν εἰς ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, εὐχὴ δ' εἰς μόνους τοῦς ὀλιγαριθμοτάτους διαβάτας τοῦ ἐρημικοῦ ἐκείνου ναοῦ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ

Τρόπος νὰ γίνῃ τις πλούσιος.

Ἐφημερίς τις ἐδημοσίευσεν τὴν ἐξῆς εἰδήσιν :

« Ἀσφαλέστατος τρόπος νὰ γίνῃ τις πλούσιος. Πληροφορίαι δίδονται τῷ ἀποστέλλοντι 5 φράγκα. Postle restante ».

Κάποιος Μυριανθούσης εἶχε τὴν ἀφέλειαν νὰ στείλῃ τὰ 5 φράγκα καὶ ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν :

— « Κἄμε ὅ,τι κάμνω ».